

**Uchwała Nr VIII/42/2011
Rady Miejskiej w Karczewie
z dnia 24 marca 2011 roku**

**w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata
2011 – 2014**

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zmianami), oraz art.6 ust. 1, 2, art. 9 a ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zmianami) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2014, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Karczewa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Tadeusz Marton

UZASADNIENIE

Przyjęcie Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie konieczne jest w celu realizacji ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zmianami).

Załącznik
Do Uchwały Nr VIII/42/2011
Rady Miejskiej w Karczewie
z dnia 24 marca 2011 roku

PROGRAM

PRZECIWDZIAŁANIA

PRZEMOCY W RODZINIE

Na lata 2011 - 2014

Gmina Karczew

I. Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493)
2. Ustawa z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 r. Nr125, poz. 842)
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn.zm.)
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 z późn. zm.)
5. Uchwała Nr XV/97/2007 Rady Miejskiej w Karczewie z dnia 19 listopada 2007 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Karczew na lata 2007- 2012.

II. Informacje ogólne

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice są wzorem do naśladowania przez dzieci. W prawidłowo funkcjonującej rodzinie relacje między rodzicami oparte są na miłości, zrozumieniu i zaufaniu. Prawidłowo funkcjonujący dom rodzinny stanowi dla poszczególnych członków rodziny azyl bezpieczeństwa. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań wynikających z pełnienia poszczególnych ról. Role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc domowa może być skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Mimo, że w relacjach międzyludzkich istniała ona zawsze, o przemocy w rodzinie mówiło się nie wiele, jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, które prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a także w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

Dla lepszego rozpoznania zjawiska przemocy w rodzinie konieczne jest jej zdefiniowanie. W niektórych przypadkach przejawy przemocy w rodzinie są jednoznaczne nie pozostawiające żadnych wątpliwości, w innych, bardziej złożonych niezbędne jest określenie możliwie jasnych kryteriów oceny.

Według definicji zawartej w art.2 pkt.2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, **przemoc** to:

„Jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt.1 (członek rodziny – osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 06.06.1997r. – Kodeks Karny), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.”

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania. Agresja ze strony osób najbliższych, jeżeli nie mieści się w wyobrażeniu człowieka o tym, co jest normalne i słuszne, może być wstydliwie ukrywaną tajemnicą. Prawie 70% sytuacji przemocy zachodzi w rodzinach, gdzie istnieje problem alkoholowy.

III. Cele programu:

1. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności do pomocy.
3. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc.

Cele te będą realizowane przez:

1. Systematyczne diagnozowanie zjawiska w latach 2011 – 2014;
2. Podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej wobec faktu przemocy;
3. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie;
4. Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

IV. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Karczew

1. Zmianę pojmowania przez społeczeństwo zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Promowanie wartości rodzinnych.
3. Edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie skutków stosowania przemocy w rodzinie.
4. Promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy.

V. System przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Karczew

1. **Zadania w zakresie przeciwdziałania** przemocy w rodzinie zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) i ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, z późn. zm.), chyba, że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej.
2. **Do zadań własnych** gminy należy w szczególności:
 - 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
 - 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
 - 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
 - 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.
3. W celu realizacji w/w zadań określonych w art. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w Gminie Karczew **uruchamia** się system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oparty na pracy:
 - 1) Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
 - 2) Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
 - 3) Lokalnego telefonu „Niebieska Linia”;
 - 4) Punktu Interwencji Kryzysowej przy Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych;
 - 5) ścisłej współpracy z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem Ośrodka Pomocy Społecznej i Komisariatu Policji w Karczewie.

VI. Strategia i metody działania

1. **Działania uprzedzające:** diagnozujące, informacyjne, edukacyjne, kierowane do ogółu społeczeństwa, a także do osób pracujących z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie.
2. **Działania interwencyjne:** opiekuńcze i terapeutyczne, kierowane do ofiar przemocy w rodzinie oraz pouczające i izolujące, kierowane do sprawców przemocy w rodzinie.
3. **Działania wspierające:** psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne i inne kierowane do ofiar przemocy w rodzinie.
4. **Działania korekcyjno – edukacyjne:** kierowane do sprawców przemocy w rodzinie.

VII. Zespół interdyscyplinarny

1. Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym.
2. Zespół interdyscyplinarny powołuje Burmistrz.
3. W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:
 - 1) jednostek organizacyjnych pomocy społecznej
 - 2) gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych
 - 3) policji
 - 4) oświaty
 - 5) ochrony zdrowia
4. Obsługę organizacyjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego zapewnia ośrodek pomocy społecznej.
5. Zespół interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.
6. Rada Gminy określi, w drodze uchwały, tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania.
7. Zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
8. Zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań wymienionych w pkt 2 podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:
 - 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
 - 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
 - 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
 - 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
 - 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.
9. Do zadań grup roboczych należy, w szczególności:
 - 1) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie;
 - 2) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy;
 - 3) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

VIII. Praca zespołu Interdyscyplinarnego wymaga:

1. Opracowania regulaminu działania.
2. Uczestnictwa w szkoleniach pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia członków gminnej komisji przeciwdziałania alkoholizmowi, pracowników policji, pedagogów szkolnych w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej

(jak udzielać wsparcia, w jaki sposób kierować ofiarę przemocy do różnych instytucji, wzmacnianie konsekwentnych zachowań i postaw.)

3. Systematycznej edukacji społeczności gminy Karczew, która ma przede wszystkim na celu odkłamywanie mitów i stereotypów utrudniających pomaganiu, a także pokazywanie możliwości udzielenia pomocy i pozytywnych przykładów wyjścia z sytuacji przemocy.

IX. Cele systemu:

Cel I. Zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej oraz ograniczenie zaburzeń życia społecznego związanych z występowaniem przemocy.

Adresaci: dzieci i młodzież szkolna, dorośli, rodziny

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator
1.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją swoją oraz rówieśników- „O” tolerancji wobec przemocy	1. Prowadzenie zajęć wychowawczych oraz pogadań informacyjno-edukacyjnych 2. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży sprzyjających zachowaniom nieagresywnym 3. Opracowanie i realizacja innowacyjnych programów edukacyjnych	Szkoły, pielęgniarka szkolna, psycholog, Ośrodek Kultury, organizacje sportowe, policja
2.	Edukacja dla dorosłych i rodziców	1. Poradnictwo edukacyjne dotyczące stresu, agresji, konfliktów 2. Kursy i szkolenia	Służba zdrowia, Ośrodek Kultury, kościoły, szkoły
3.	Pomoc dla ofiar i sprawców przemocy	1. Informacje o punktach udzielających pomocy 2. Inne formy pomocy	Ośrodek Pomocy Społecznej, Punkt Interwencji Kryzysowej - lokalna „Niebieska linia” psycholog, pedagog w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Otwocku
4.	Promowanie nieagresywnych zachowań	1. Programy edukacyjne dla uczniów, festyny, zabawy dla dzieci i dorosłych.	Ośrodek kultury, szkoły

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba zrealizowanych godzin edukacyjnych
2. Liczba dzieci objętych edukacją
3. Liczba rodzin objętych działaniami wspierającymi i edukacyjnymi
4. Liczba osób dorosłych objętych poradnictwem

Cel II. Zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie.

Adresaci: osoby dotknięte przemocą, w szczególności ofiary i świadkowie przemocy.

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator
1.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą	1. Poradnictwo medyczne, psychologiczne, prawne i socjalne 2. Praca socjalna 3. Interwencja kryzysowa 4. Realizacja systemu „Niebieskiej Karty”	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, pedagog, psycholog, służba zdrowia, Policja
2.	Ochrona przed sprawcą	1. Odseparowanie ofiary od sprawcy 2. Zakaz kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną	Sądy, policja, prokuratura
3.	Udzielanie pomocy	1. Udzielenie bezpiecznego schronienia rodzinie 2. Udzielenie bezpiecznego schronienia dzieciom 3. Pomoc terapeutyczna specjalistyczna	Ośrodek Pomocy Społecznej, ośrodki wsparcia, psycholog, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
4.	Działania realizowane w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1. Rozmowy, 2. Badania specjalistyczne	Gminna Komisja Rozw. Probl. Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba osób wezwanych na rozmowę przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2. Liczba interwencji kryzysowych.

Cel III. Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie.

Adresaci: sprawcy przemocy

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator
1.	Działania korekcyjno – edukacyjne	1. Poradnictwo psychologiczne, rodzinne i socjalne 2. Terapia indywidualna i grupowa	Psycholog, pracownik socjalny, poradnie uzależnień
2.	Działania związane z działalnością Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Wszystkie zadania z katalogu GKRPA	Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół

			interdyscyplinarny Ośrodek Pomocy Społecznej
--	--	--	--

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba sprawców objętych działaniami

X. Finansowanie

W zakresie realizacji zadań:

- 1) udzielanie rodzinom pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 2) szkolenia służb zajmujących się interweniowaniem i pomaganiem w przypadkach przemocy (członkowie zespołu interdyscyplinarnego);
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży zgodnie z Programem Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Karczew - środki finansowe z budżetu Gminy Karczew pochodzące z wpływów z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych będących w dyspozycji Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Karczewie.

a.
Rady

Przewodniczący

Tadeusz Marton